

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio

Oglesi v tem listu so
uspešni

LUME XXII. — LETO XXII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY, (ČETRTEK) AUGUST 3, 1939.

STEVILKA (NUMBER) 179

Akcionarni demokratje v zvezi z republikanci ovirajo Rooseveltov Novi deal

Koalicija nazadnjakov si prizadeva ovreči vse predloge, ki streme za gospodarskim okrevanjem dežele.

Stavkovna linija

Cleveland delavska federacija AFL ne mara in se v stavki pri Fisher Body. Število stavkokazov, jih je pronašlo do sedaj, stavkokaz se je začel odati strah in zahtevajo od garancijo. — O intimi, ki je izrodek podjetnici.

Sinočni seji Clevelandsko federacije AFL, led. V. McGroarty predložil, v kateri se proti H. Burtonovi in E. V. proklamaciji, nanašajo na obsegno stanje stavki v zoni pri Fisher Body. Nekateri niso bili sprejeti amendmenti, ki bi Federacija nima nosila v Fisher Body in sicer zadevo sedajne stavke W.-C. I. O.

Odbor posanske zbornice je odbil 850 milijonov dolarjev od te vladne predlage tekem dvotedenskega sodelovanja reakcionarnih demokratov z republikanci. Glasovanje je izpadlo 14 proti 10.

Predloga ostaja zdaj v takem stanju, da mnogi demokratje, ki so lojalni vladnemu programu, sumijo, da bo prisla na glasovanje v zbornici kongresnikov.

Aretacija komunističnega urednika Hathawayja

Urednika toži Mrs. Walter K. Liggett, žena umorjenega urednika Liggetta iz Minnesote.

NEW YORK, 2. avgusta. — Tukaj so danes aretirali Clarence Hathaway-a, urednika komunističnega dnevnika "Daily Worker." Aretacija je v zvezi z odsodo, ki je bila izrečena proti časopisu in tožbi Mrs. Walter K. Liggett, žene umorjenega urednika Liggetta iz Minneapolis.

V varantu, ki je bil izročen uredniku na njegovem stanovanju, je rečeno, da bo moral ostati v zaporu, dokler ne bo plačani \$26,721. Urednik Hathaway pa je izjavil, da prejema po vseh odbitkih od svoje plače samo po \$30 na teden. Od plače, ki znača \$100 na teden, mora namreč Hathaway plačevati alimonije svoji ločeni ženi, in svoje prispevke stranki.

Mrs. Liggett je navedla v svoji obtožbi, da je "Daily Worker" po krivem obtožil njo in njenega pokojnega moža, da sta sovražnika delavstva.

Seja delavcev SNP

V petek 4. avgusta se vrši v S. N. Domu v starem poslopju v dvorani št. 3 seja delavcev za otvoritev slavnosti izletniških prostorov S. N. P. J. Prispelek točno ob 8. uri zveče. Vsi odborniki in vsi drugi člani, kateri želijo pomagati ta dan, so prošeni, da se gotovo udeležijo te seje, da se delo razdeli. — Tajnik.

PRIZORI V STAVKI FISHER BODY DELAVSTVA

Na sliki je videti prevrjen avtomobil nekega stavkokaza

NEDOGLED EVROPSKIH HOMATIJ

Po vsej Evropi kipi in vre in na površje prihajajo vedno novi problemi, ki tvorijo nove nevarnosti svetovnemu miru.

LONDON. — Nacijsko kontrolirani senat v Gdansku je poslal danes Poljski noto, v kateri sporoča poljski vladi, da ne bo več priznaval avtoritet in pravice 100 poljskih carinskih uradnikov, nameščenih ob mejah svobodnega mesta Gdanska.

VARŠAVA. — Politična napetost v Gdansku je dosegla svoj vrhunc, ko so nacisti obdožili Poljsko, da je pričela trgovinsko vojno proti Gdansku, in so hkrati zahtevali, da obdrži Varšava svoje "špokane doma."

Včeraj je bilo v Gdansku odprtvo prvo koncentracijsko taborišče, in sicer v bližini vzhodno-pruske meje. Nad 100 židov in marksistov tvori prvo prebivalstvo tega novega taborišča.

MADRID. — Vladno časopisje je danes objavilo zahtevo po Gibraltarju, po tej silni trdnjavi, s katero kontrolira Angleži že 285 let zapadni vhod v Sredozemsko morje. Časopisje pravi, da ni Španija nič več nekdanja šibka država ter da je zdaj na potu, da postane zopet svetovna velesila.

Kultura

SEJA

Dramsko društvo "Anton Verovšek" ima svojo mesečno sejo v petek 4. avgusta v Slovenskem dvoru na Waterloo Rd. Prosi se vse člane in članice, da so gotovo navzoči zaradi važnih zadev. Tudi direktorij Doma naj pride, ako je mogoče. — Tajnica.

VAJA

Danes, v četrtek, ob 8. uri zvečer, se vrši vaja poveljnega zabora "Jadran" v Slovenskem dvoru na Waterloo Rd. — Tajnica.

Dar stavkarjem

Progresivne Slovenke, kroglošček št. 1, so darovali \$5.00 v pomoč stavkarjem pri Fisher Body. Local št. 45 UAW se zdar lepo zahvaljuje.

Seja

Redna seja Soc. kluba št. 49 se bo vršila v petek 4. avgusta v navadnih prostorih. Člani so prošeni, da se udeležijo.

NAKNADNA POROČILA POTRJUJEJO RESNICO DR. MAČKOVIH IZJAV

Gorostasne izjave, o katerih je bilo dvomljivo, da bi jih dal dr. Maček, so resnične.

(Op. uredništva. Že včeraj smo priobčili poročilo iz Kupinec, Jugoslavija o izjavi, katero je baje podal zastopnikom inozemskega tiska dr. Maček, vodja Hrvatov. Izjava je bila tako fantastična, da ji nismo pripisivali verjetnosti. Dr. Maček je baje izjavil, da hočejo Hrvati neodvisnost, četudi za ceno nemškega protektorata, češ, če Beograd ne zna narediti miru, ga bo pa Berlin. Čakali smo še dodatnih poročil, ki so jih zdaj objavili vsi trije clevelandski dnevnički kakor tudi najbolje informiran in najverodostojnejši "New York Times." Po poročilih vseh teh listov so izjave dr. Mačka resnične, o čemer ne more biti nobenega dvoma več).

KUPINEC, Jugoslavija, 1. avgusta. — "Knez Pavle in premier Dragiša Cvetković se strinjata z mojim izjavami, toda knez ni dovolj močan in odločen, da bi jih potisnil skozi," je izjavil dr. Maček. "Protiv njemu so visoki armadni častniki, ki dejajo hrvatski voditelj.

"Srbija ima danes več generalov v jugoslovanski armadi, kakor jih je imela Avstrija v svetovni vojni," je reklo. "V jugoslovanski armadi ni niti enega hrvatskega generala. Ako pride do sporazuma, bi dobili 30 odstotkov generalov. To bi pomenilo, da bi moralno 30 odstotkov srbskih generalov iti v pokoj, zato je naravno da se tegata branijo.

"Ako hoče Jugoslavija obstati kot močna država, se mora dejela izpremeniti v Zedinjene države Jugoslavije. Deželo je treba razdeliti v posamezne države: Hrvaško, Makedonijo, Črno goro in Srbijo." (Kje ostaja Slovenija, tega dr. Maček ni pogovarjal. Op. uredništva).

Odhod v domovino

Včeraj so odpotovali v staro domovino slediči Jugoslaviji: Amalia Brnes, Joseph Bimel in Mary Bimel. Vsi trije so odpotovali s posredovanjem potniške pisarne Mihaljevič Bros., 6031 St. Clair Ave. — Srečno pot vsem in srečen povratek k svojemu nazaj v Cleveland!

Dar Čitalnici

Društvo "Državljan", št. 33, S D Z je darovalo Slov. nar. čitalnici \$2.00 namesto venca pokojnemu Louis J. Pirce, katerega društvo je bil pokojni ustavnini član. Odbor Čitalnice se lepo zahvaljuje društvu za dar. — Tajnik.

PREKI SOD V A. F. OF L. STAVKI V DRŽAVI COLORADO

Governer države Colorado je proglašil preki sod, ki je bilo v spopadu šest oseb ranjenih.

ENA OSEBA, KI JE BILA USTRELJENA SKOZI OKO, BO NAJBRŽ PODLEGLA RANI

GREEN MOUNTAIN DAM, Colo., 2. avgusta. — Governer Ralph L. Carr je proglašil nočni preki sod nad tukajšnjo stavkovno zono takoj nato, ko se je završil drugi spopad med stavkarji in njihovimi nasprotniki, v katerem spopadu so bili trije ranjeni.

Ob petih popoldne pa so bili v bližini projekta, čigar stroški so proračunani na 4 milijone dolarjev, obstreljeni trije nadaljni ljudje.

Na državni cesti št. 9, dve milij od projekta, je bil dinamitiran neki most.

Ustreljen skozi oko

Thomas Kellerhalls, 35-letni unijski simpatičar, je bil ustreljen skozi levo oko. Krogle mu je obticala v glavi.

Unijski piketi so naglo odpeljali Kellerhallsa v bolnišnico. Ž njim vred so odpeljali tudi 40-letnega Arta Morrowa, katerega je krogle zadela v ramo ter ga obrnila po prsih. Zdravnik pravijo, da bo Kellerhalls najbrže rani podlegel.

Na dan prihajajo vedno nove

Stojadinovičeve golufije

Stojadinovič nočje povedati, odkod in zakaj je prejel finančno pomoč. — Iz Nemčije je dobil za svojo tiskarno stroje, ki so bili označeni kot plačani, toda plačilo ni bilo zabeleženo v poslovnih knjigah.

BEOGRAD, 1. avgusta. — tako, da je bilo treba izdati nove delnice.

Stojadinovič je priznal, da je on odredil brisanje delnic, toda ni mogel dokazati, da je imel prav, da to odredi. Nato so ga zaslišali o finančnem stanju lista, ker je razširjen vest, da je prejel finančno pomoč iz neoznačenih virov. Stojadinovič ni hotel odgovoriti na ta vprašanja.

Zaslišanje je šlo za tem, da se ugotovi, kdo je plačal Stojadinovič za novo tiskarno, ki je stala 20 do 30 milijonov dinarjev. Tiskarski stroji so prispieli iz neke nemške tovarne iz Nemčije, na zaboju pa je bilo označeno: "Plačano." V poslovnih knjigah pa ni nikjer zabeleženo, da so stroji plačani.

ČE JE KRVNIK NOVINEC V SVOJEM POSLU...

BOSTON, 2. avgusta. — V mrtev." Električar je spustil tukajšnji državni jetnišnici so vanj v drugič električno, in spet usmrtil danes na električnem stolu dva obsojena in električarju, ki je spustil električni tok, je vzel po 45 minut, preden je svoje delo dovršil.

Robert G. Elliot, ki je "krvnik" za šest držav, je zbolel, zato ga je nadomestoval nekdo drugi, čigar imena pa oblasti ne izdajo. Usmrčena sta bila 22-letni Wallace Green in 19-letni Walter S. Sauveuer, ki sta v nekem roparskem napadu, pri katerema sta dobila 3 dollarje in nekaj centov, umorila nekega trgovca.

Ko se je to dogajalo, pa je čakal v svoji celici drugi obsojenec ob strani duhovnika, da pride vrsta nanj. Ta je postal neroven in je rekel duhovniku: "Ali ne mislite, da ta stvar dolga traja?"

"O ne," je odvrnil duhovnik. "Ti ljudje nikoli ne hite s tem delom."

Za drugega obsojena so bili trije stresljaji dovolj.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOST"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznabalu v Clevelandu za celo leto.	\$5.50
za 6 mesecev.....\$3.00; za 3 mesece.....\$1.50	
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici za celo leto.....	\$6.00
za 6 mesecev.....\$3.25; za 3 mesece.....\$2.00	
za Združeno državo za celo leto.....\$4.50	
za 6 mesecev.....\$2.50; za 3 mesece.....\$1.50	
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemsko države:	
za celo leto.....\$8.00 za 6 mesecev.....\$4.00;	

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

•104

NOVA OZNAČBA IZDAJE

II.

Beograjski diplomatični seveda zdaj v Berlinu prejajo kakor vedo in znajo: da Jugoslavija odrejuje posebne mere za obrambo svoje nevtralnosti, ako bi prišlo v sosesčini do vojnih zapletljajev, itd. Knez Pavle je bil te dni v Londonu in možno je, da je to utrijevanje jugoslovanskih mej v zvezi z njegovim londonskim posetom.

Angleški konservativci nimajo nič proti temu, tako se narodi oborožujejo in pripravljajo za odpor proti nemškim osvajačem, ker na ta način Angleži tudi Nemcem laglje ocenjujejo. Gotova stvar je tudi, da je Angležem zelo ljubo, ako se ti narodi cim tesneje povežejo z njimi ter jim zaupajo svoje politične, ekonomske in vojaške tajne. Take narode namreč Chamberlain laglje prodaja Nemcem. In ko napoči čas, prodal jim bo istočasno ves Balkan, ako se bo seveda Balkan dal prodati.

Takšno ogromno Monakovo, cigar posledice so še nepredvidevane, je ustvarila Anglija te dni tudi z Japonci v Tokiju. Tam je namreč angleški poslanik podpisal protokol, v katerem priznavajo Angleži Japoncem pravico da slednji branijo mir in red v okupiranih kitajskih pokrajinah in da ščitijo tam svojo armado pred vsakršnimi neprilikami. Ta protokol se more tolmačiti na vse mogoče načine. Chamberlain bi najrajši videl, da se ta protokol smatra za krpico papirja, s katerim se ničesar ne menja razen tega, da bodo angleški trgovci v Tiencinu v bodoče spet smeli jesti solato. V bistvu pa so Angleži s tem protokolom priznali Japonce za bojujočo se stranko na Kitajskem, in s tem so priznali japonsko okupacijo kitajskih pokrajin ter obodrili Japonce do še nadaljnih zavojevanj. Angleži so s tem zadali izdajalski udarec v hrbot kitajskega naroda in prav tak udarec tudi Ameriki, s čemer so silno škodovali celotni mirovni fronti. Naj ves svet vrag vzame, samo da ne prileti nad London kak nemški bombnik! Z angleškega stališča bi bila to sicer dobra politika, samo če bi bila mogoča. S tem protokolom odpira Chamberlain Japoncem pot proti ameriškemu Havajskemu otočju, proti Filipinom in seveda tudi proti Vladivostoku in proti sovjetskemu primorju na Dalnjem vzhodu.

To je velik udarec tudi za Rooseveltovo politiko za organizacijo miru in ameriške varnosti. Pri tem udarcu so pomagali Chamberlainu tudi naši domači izolacionisti, ki so preprečili izprenembo zakona o nevtralnosti. Angleži se izgovarjajo takole: "Ako mi od vas, Amerikanec, ne moremo dobiti za gotov denar orožje in municijo, se nočemo še nadalje zamerjati Japoncem. Zdaj vi sami glejte, kako boste z njimi opravili."

Največje Monakovo pa pripravljata na tajnem z Nemčijo Chamberlainova sodelavca R. S. Hudson in Horace Wilson. Ta tajna je prišla na dan baš ob času, ko je bil podpisan v Tokiju angleško-japonski protokol. Potem novem angleško-nemškem Monakovem bi imela Nemčija dobiti pet milijard dolarjev posojila, da spravi svojo industrijo z vojne na "mirovno" podlago, poleg tega bi dobila Nemčija tržišča za svoje blago in surovine iz kolonij, pozneje pa morda tudi nekaj kolonij. V zameno za to pa bi moral Nemci oditi iz Češkoslovaške ter se malo razrožiti.

Tako izgleda stvar na papirju, toda v resnicu pa je nekoliko drugačna. Ako bi se morala Nemčija samo malo razrožiti, se ne bi sploh nič razrožila. Iz Češkoslovaške bi odšla še manj, kakor odhajajo Nemci iz Italije in Španije. To se pravi: Češka in Slovaška bi ostali v ekonomskem oziru njene kolonije, politično in vojaško pa bi bili podrejeni "zaveznikom." Z ogromnimi denarnimi vsotami bi Angleži Nemce podkupili ter jih odvrnili od svojih kolonij, napotili pa bi jih na Sovjetsko Unijo in na francoske kolonije.

Narodom ostaja njihova glavna nuda, in ta obstaja v njihovi lastni demokratski, mirovni in napredni sili. Te sile ne primanjkuje niti v sami Angliji in angleškim reakcionarnim vlastodržcem je boj ž noj z vsakim dnem težji.

Razmere na Slovaškem. Slovaško vladno časopisje poroča, da je bilo zadnje čase na Slovaškem odkritih več "judovsko-boljševiških propagandnih gnezd." V več krajih krožijo letaki, ki so protivni slovaški "samostojnosti." Pravijo, da so odkrili tiskarno, kjer se tiskajo ti letaki.

Lastnik tiskarne je nek Čeh, Benešev pristaš. Njega in šest drugih pristašev so spravili v koncentracijsko taborišče.

UREDNIKOVA POŠTA

ČARI DIVNEGA AMERIŠKEGA ZAPADA

Cleveland, Ohio. — Nepoznane planine so vse vedno posvečen prijateljstvu belih, kar najlepša slika domačega kraja. Ni čuda, da leto za letom odhaja število potnikov na obisk v Jugoslavijo; saj celo tuji raznih narodnosti slavijo in obožujejo čar slovenske zemlje, katerje, kot se je izrazil nedavno ljubljanski nadškof Rožman, kot en sam šopek najlepših cvetlic.

Daleč proč od rodne zemlje, v divni Coloradi, sličijo enake planine potniku v strmeče občudovanje. Vse kar morem izreči ob spominu na pogled istih, je: krasen je ta božji svet!

Države Colorado je glavno mesto Denver, ki se ponaša s krasnimi stavbami, nadvse lepo urejenimi parki ter raznimi spomeniki, ki so jasen dokaz patriotskega zavajanja državljanov. Capitol stavba, cenjena nad pet milijonov dolarjev, hrani krasni muzej razvoja mesta Denver še od časa, ko je bila "Golden" prestolica. To ime je bilo dano vsled ogromne množine zlata, najdenje v ondotnih gorah. Razstave različnih indijanskih poglavarjev, njih vrednostne oprave ter obleke, kajih celotno delo je ponajveč namizano v koražah, vse ročno delo, so ne-precenljive vrednosti. Primitivnost Sheyene Village, dovažanje buffalov za vsakdanjo hranovo, izdelovanje šotorov od prvega do nadaljnega razvoja je sedaj v prometu. Delavci ob WPA (we pokoj along) kot jih hudomušno nazivljajo, upajo skončati delo v dveh letih. Vsaka milja tega dela stane \$22,000, a klub temu pričakuje država dobička.

Dospeli smo na Lookout goru, kjer počiva truplo najznamenitejšega rangerja Buffalo Bill Codyja. Ameriška zastava vihrala njegovo gomilo, okrašeno z gorskim cvetjem in kaktusom, v skalnem vdelanu plošča nosi napis: William Frederick Cody 1846—1917; wife Maude Cody 1844—1921. Pokopan na lastno željo v gorskem zatisu. Dirlilo me je v srce, stati ob grobu tega zaročnika, medtem ko ponosni možaki dostenjstveno kade pipice.

Slika najdržnejšega indijanskega glavarja Ouraj in Utes, ki pa

sta bila velika prijatelja belih ljudi, omamnila dušo in srce, da nehotne razmišlja pradavne dni.

Ko je bilo ustanovljeno mesto Denver, je vladal Indijancem tega kraja glavar Arapahoe, mali Raven imenovan, toda priponzan najhujši bojevnik onega časa.

Raznovrstna vozila, od težkih lesensih koles pa vse do najnovejše iznajdbe moderne streamline, so izvrstno urejena v razmotrivanje turistu. Oddelek kovin, kjer se najbolj odlikuje San Miguel county in to

vsled zlate v srebrne žile. Slovenski senator Mr. Tabor, imenovan srebrni magnat, eden prvih dostenjstvenikov onega časa,

je daroval svoji izvoljenki Babe Doe poročni nakit vreden \$75,000., obleko \$7,000, tvori precejšen prostor razstavnosti. Njegovo prvo dete Babe Tabor, čigar slike so bile razstavljene v 18. stoletju v Evropi in Franciji, je nosilo krasne toalete v čipkah in vezinah ter čeveljke z diamantnimi gumbi. Vse je izborno ohranjeno posetnikom na ogled, celo vse igrače.

Krasen City park pa hrani med drugim vrt ogromnih medvedov, jelenov in drugih živali, živečih v coloradskih gorah.

Izdelovalnica denarja je ena iz med štirih odsekov v Združenih državah. Na prometnih cestah je vpeljan najlepši red. Vzorec nam napis kot po naši Euclid Ave: The May Co., Tom McAnn, The Lerner Co. in kajpada, tudi 10c trgovine. Krasno poslopje The Post, dnevnik, je baš ta dan privabilo ljudstva na trume v njegovo ospredje. Iz daljne Wyoming države je despolo kakih 500 Indijancev v svojih nošah: Troutdale in Pines. Vse kar zmore kupiti denar, je baje zdrožen tu, da se poveliča življenje bogatina. Bog in zlato, oba skupna sredstva, so nam gledalcem uprizorili omenjeni gostje pet

dom neke postarne dame (ime sem prezrla), ki je v japonskem slogu pustila sezidati svojo rezidenco. Rdeče barvani stolpi raznih poslopij se čudovito lepo vjemajo z fantastično okolico.

Ob vznožju Red Rockies, neverjetno naravno čudo, kjer tvorijo skale obliko ogromne ladje in drugih stvorov, pa je iz istega kamena sezidan Pueblo Home, pred katerim ponosni lastnik Indijanec v svoji domači opravi, izvabljajo turiste na ogled ročnih del, produciranih iz omenjenega skalovja. Vsakemu se je pestil slikati, a le napram odškodnini.

Naivna mladenka in Chicago ga je vprašala: What is your name, Chief? Pokazal ji je le s prstom na svoj pas, obšit z raznimi znamenji, pa basta. No, drugič se bo treba še tega naučiti, da hočemo po svetu. Vesel smehljaj pa nam je vsem podal v pozdrav, vihteč svoj pernat nikit, rekoč: Good bye you all, Chicago!

Videli smo rojstni dom Paul Whitemana, slovečega radio godbenika, v katerem še živi njegov oče, isto poznani in ugleden glasbeni učitelj.

Poboljševalnico za dečke, kjer ima ondotna ječa vedno okrog 200 nepridipravov. YWCA zavod, kjer v poletnem času dobiva postrežbo in razvedriro od 600 do 700 dekl. Silver fox home, kjer negujejo to zverjad vsled dragocenih kožuščkov.

Ogromne farme, kjer krmijo na tisoče puranov in ovac. Pot nas je peljala do Idaho Springs, rudarske naselbine, ki izgleda tako revna, dasi se ponašajo tam z zgodovino, da se je produciralo iz tamoznjega skalovja že največ dragocenih kovin. Način in priprave za izpiranje zlata, je ponekod še v rabi izza indijanskih šeg. Gorski vrelci iz teh skalovjih služijo v različne namenosti sedaj.

Imenitna in sloveča je Star Gold Mine. Predor je 100 čevljov dolg in 6 čevljev širok. Za izkopnino tega predora je stalo \$36,000, producirali pa so zlata do sedaj že za \$900,000. Računajo, ako se dnevno dobi iz njega 400 ton kovine, je omenjeni

ročno lahko uporabljiv še nadaljnih 50 let. Zaposlenih je tam stalno 50 mož, 35 v jami in 15 na vrhu. Država plačuje za unčo zlata \$35.00; za celo tono \$45,000. Colorado je sloveč in na prvi pogled gleda srebrne kovine, za zlate žile, na drugem mestu. V tem jo prekaša solnčna California. Pogled nam je spletal od tu na Timberline govor, kjer je jasen dokaz, da drevo je "alright." Govornika bošta pa samo dva, in se ne bo razpravljajo o tehniki, ampak, kaj je najboljše za jesti in kaj radi naši može pijejo. In tudi balincanje, da bo. In mi je zabičal, da ne smem protestirati da dan proti balincanju, čeprav je nedelja, in je grešno opravljanje športa. Pa kdor ima v metropoli grehe, se jih lahko izpove, in tako je ta zadeva rešena.

John je tudi ukazal, da mora biti navzoč novi blagajnik Ivan Jonte. Ivan hoče srečati Ivana, in prešteti blagajno, koliko je na DNU? Ker se mu zdi, da so sedaj edine številke ničle. Dalje bo imel sabo od samega dr. 53 SNPJ nadaljnih šest poslovnih in ne vem, koliko od drugih društev. Torej v tem oziaru je "alright." Govornika bošta pa samo dva, in se ne bo razpravljajo o tehniki, ampak, kaj je najboljše za jesti in kaj radi naši može pijejo. In tudi balincanje, da bo. In mi je zabičal, da ne smem protestirati da dan proti balincanju, čeprav je nedelja, in je grešno opravljanje športa. Pa kdor ima v metropoli grehe, se jih lahko izpove, in tako je ta zadeva rešena.

John je tudi ukazal, da mora biti navzoč novi blagajnik Ivan Jonte. Ivan hoče srečati Ivana, in prešteti blagajno, koliko je na DNU? Ker se mu zdi, da so sedaj edine številke ničle. Dalje bo imel sabo od samega dr. 53 SNPJ nadaljnih šest poslovnih in ne vem, koliko od drugih društev. Torej v tem oziaru je "alright." Govornika bošta pa samo dva, in se ne bo razpravljajo o tehniki, ampak, kaj je najboljše za jesti in kaj radi naši može pijejo. In tudi balincanje, da bo. In mi je zabičal, da ne smem protestirati da dan proti balincanju, čeprav je nedelja, in je grešno opravljanje športa. Pa kdor ima v metropoli grehe, se jih lahko izpove, in tako je ta zadeva rešena.

John je tudi ukazal, da mora biti navzoč novi blagajnik Ivan Jonte. Ivan hoče srečati Ivana, in prešteti blagajno, koliko je na DNU? Ker se mu zdi, da so sedaj edine številke ničle. Dalje bo imel sabo od samega dr. 53 SNPJ nadaljnih šest poslovnih in ne vem, koliko od drugih društev. Torej v tem oziaru je "alright." Govornika bošta pa samo dva, in se ne bo razpravljajo o tehniki, ampak, kaj je najboljše za jesti in kaj radi naši može pijejo. In tudi balincanje, da bo. In mi je zabičal, da ne smem protestirati da dan proti balincanju, čeprav je nedelja, in je grešno opravljanje športa. Pa kdor ima v metropoli grehe, se jih lahko izpove, in tako je ta zadeva rešena.

John je tudi ukazal, da mora biti navzoč novi blagajnik Ivan Jonte. Ivan hoče srečati Ivana, in prešteti blagajno, koliko je na DNU? Ker se mu zdi, da so sedaj edine številke ničle. Dalje bo imel sabo od samega dr. 53 SNPJ nadaljnih šest poslovnih in ne vem, koliko od drugih društev. Torej v tem oziaru je "alright." Govornika bošta pa samo dva, in se ne bo razpravljajo o tehniki, ampak, kaj je najboljše za jesti in kaj radi naši može pijejo. In tudi balincanje, da bo. In mi je zabičal, da ne smem protestirati da dan proti balincanju, čeprav je nedelja, in je grešno opravljanje športa. Pa kdor ima v metropoli grehe, se jih lahko izpove, in tako je ta zadeva rešena.

John je tudi ukazal, da mora biti navzoč novi blagajnik Ivan Jonte. Ivan hoče srečati Ivana, in prešteti blagajno, koliko je na DNU? Ker se mu zdi, da so sedaj edine številke ničle. Dalje bo imel sabo od samega dr. 53 SNPJ nadaljnih šest poslovnih in ne vem, koliko od drugih društev. Torej v tem oziaru je "alright." Govornika bošta pa samo dva, in se ne bo razpravljajo o tehniki, ampak, kaj je najboljše za jesti in kaj radi naši može pijejo. In tudi balincanje, da bo. In mi je zabičal, da ne smem protestirati da dan proti balincanju, čeprav je nedelja, in je grešno opravljanje športa. Pa kdor ima v metropoli grehe, se jih lahko izpove, in tako je ta zadeva rešena.

John je tudi ukazal, da mora biti navzoč novi blagajnik Ivan Jonte. Ivan hoče srečati Ivana, in prešteti blagajno, koliko je na DNU? Ker se mu zdi, da so sedaj edine številke ničle. Dalje bo imel sabo od samega dr. 53 SNPJ nadaljnih šest poslovnih in ne vem, koliko od drugih društev. Torej v tem oziaru je "alright." Govornika bošta pa samo dva, in se ne bo razpravljajo o tehniki, ampak,

Plevel na debelo pre- rašča njive

Radovljica, 16. junija. Jugoslavija je izrazito kmetijska država. Pokriva jo sicer velik del gozdov, toda največ nam dona- sa kmetijstvo. Od Triglava do grške meje se orje, seje in žanje. Vendar je med kmetijstvom v bogati Vojvodini, Slavoniji in nekaterih žitorodnih krajih v Srbiji na eni strani in med kmetijstvom v naših planinskih krajih na drugi strani velikan- ska razlika.

V žitorodnih krajih, kjer so široke ravne polja, orjejo s traktorji, gnojiti jim ni treba mnogo, žanje in kosivo pa s stroji. V planinskih krajih je to vse drugače. Tu je treba zemljo globoko orati in močno gnojiti, toda prav z gnojem, ki je sicer nujno potreben, pride na njivo mnogo plevelnega semena. Pri nas pridelamo v dobrem letu, pri skrbni obdelavi in veliki vremenski naklonjenosti šestkratni žitni pridelok, dočim so kmetje v žitorodnih krajih zadovoljni še s 14-kratnim pridelkom. Prav zaradi tega opuščajo mnogi kmetje na Gorenjskem in tudi v ostalih delih Slovenije sejanje žita. Sejejo ga le toliko, v kolikor je nujno potrebno zaradi kolobarjenja in slame, ki je važna primes v živinski in konjski krmi.

Večjo pozornost kakor žitu posvečajo Gorenjci, posebno v planinskih krajih, krmilnim rastlinam: raznimi deteljam, krompirju in pesi, kar je v temi zvezzi z živinorejo in mlekarstvom. Toda tudi pri omenjenih rastlinah naletete na izredno velike zaprake, in to je plevel, ki tako otežuje naše kmetijstvo. Nesrečni plevel je že spravil marsikaterega pridnega gospodarja v obup. Mnogo plevelnega semena spravimo na njivo z gnojenjem, še več pa ga zaseje veter, ki donaša plevelno seme iz bližnjih gozdov, ki skoraj povsed obdajajo naša polja.

Tujec, ki ne pozna naših kmetijskih razmer, se v mnogih primerih čudi, zakaj ne napreduje kmetijstvo na Gorenjskem, ko je vendar v raznih krajih debela črna zemlja in je sorazmerno več padavin kakor v drugih

delih države. Prav ta lepa zemlja rodi rajšče plevel kakor pa tisto, kar je sejano, ali sajeno, padavine pa še pospešujejo rast plevela in zelo otežujejo delo na polju.

Izredno neugodne prilike so letos. Skoraj dan za dnevom je dež. Zaradi dežja so polegla vsa žita. Kdor pomladni ni hitel s sejanjem krompirja, je moral saditi krompir v dežju, kar je zelo neprijetno in tudi neugodno za setev. Prav tako neugodno kakor za sajenje pa je vreme tudi za pletev. Plevel se od dneva do dneva bolj bahato širi po njivah in v mnogih primernih se sploh več ne vidi, kje je njiva in kje je travnik. Peronica samojeda in osat dušita krompirjeve pogankje, ki bledi in tanki obetajo slab pridelek. Ce pa se tu pa tam le ujame kak lep dan, pa spet ni plevic. Mnogo žensk je šlo v tvornice, nekaj pa služit v mesto. Ne ugaia jim več delo na njivi, bolj jim je vše delo pri stroju ali sploh delo v mestu. Tista pešica ženskih moči, ki je ostala zvesta domači zemlji, se poizgubi na velikih njivah. Plevel rase, zarašča se od leta do leta bolj, ker ni ljudi, da bi njivo temeljito očistili. Kmet obupuje nad tistim poljem, ki ga ljubi nad vse na svetu. Take razmere zelo pospešujejo pešanje našega kmetijstva.

Pa še drug je povod za propadanje kmetijstva, in sicer konservativnost in okostenelost našega oratarja. Večina naših kmetov pravi: "Tako je delal oče, tako sta delala ded in praded in šlo je! Zakaj bi ne šlo danes?" Danes ne gre, ker se kolesa življenga sučejo hitreje kakor pred leti. Kdor ne hiti s svetom, ta zaostane in utone v času. To je prav tako važno za industrija kakor za kmata. Stroj danes povsed izpopolnjuje človeško moč in se je tudi v kmetijstvu že močno uveljavil. Že dolgo je, kar je nadomestil leseni plug njegov železni brat. Treba pa je še drugih pripomočkov. Žal vseh ne moremo uporabljati v naših planinskih krajih. Cep je nadomestila mlatilnica, koso za rezanje slame slomoreznica in hvala Bogu, da so tudi za pletev iznašli pripomoček, ki je uspešno uporabljen na našem hribovitem polju, to je

okopavalnik. Podobno napravo so rabili naši kmetje že pred leti, toda bila je še precej neokretna in nepopolna. V zadnjih letih pa so to napravo že toliko izboljšali, da lahko računamo, da bo pregnala marsikateremu našemu kmetu meglo sivih in bo še na mnoge njive gospodarsko naprednih oratarjev posijo- lo sponce zadovoljstva. Kdor okopavalnik pravilno in pravočasno uporablja, si prihrani skrb za iskanje delavk in jeko nad klepetavimi plevicami. Medtem ko so letos njive onih kmetov, ki so rabili okopavalnik, čiste, so njive tistih, ki čakajo na plevelce, močno plevelne in zarašle. Zanimivi so računi, ki so jih prav glede na pletev naredili nekateri kmetje. Kakor se letos v neprestanem deževju in ob pomanjkanju plevic vidi, je pri več kmetih nastalo vprašanje, ali bo sploh mogoče njive še opleti in doseči kaj pridelka. Kdor dela samo s plevicami, naj računa, koliko ga bo pleteval. Če vse to upoštevamo, pridemo do zaključka, da bi se okopavalnik močno obrestoval. Namesto petih žensk, ki delajo 10 dni, zadostujejo okopavalnik, konj, orač in dve ženski, ki povpravljata to, kar ni v redu okopal stroj, le za dva dni. Stroj okoplje in zatre plevel po ravnih brazdah, tako da je treba opleti le tisto, kar rase med sadikami.

Novi okopavalnik, ki ga izdeluje tudi naša domača tvornica kmetijskih strojev v Lescah, se uporablja lahko za okopavanje, osipanje in ima napravo za črtanje, kar je zelo važno pri sajenju krompirja, koruze in pešice.

To zadnjega časa so naši kmetje kakor že omenjeno precej z nezaupanjem gledali na uporabo strojev na našem polju. Nekatere kmetijske zadruge in tudi občine pa so spoznale to slabost in so si nabavile posamezne stroje, med njimi tudi okopavalnike, za svoje člane, odnosno občane. Kjer so se kmetje navadili na stroje in se v delu z njimi izurili, jih nočelo več opustiti. In zdaj imamo že mnogo krajev, kjer si tudi gospodarji sami nabavljajo te važne pripomočke za olajšavo težkega dela na sicer tako lepih grudi.

Treba pa bo poskusiti še dru-

ge pripomočke in zemljo preizkusiti glede umetnih gnojil, če bomo hoteli držati korak s kmetijstvom v ostalih delih naše države.

STAVKOVNA LINIJA

(Dalje s 1. str.)

gurnosti do zmage, pač pa jo še utruje.

Stavkokazi, ki so prespali včere od zadnjega ponedeljka v tovarni, sedaj kričijo, kakšni grešniki so oni stavkarji, ki so metali izstreljene policijske plinske bombe nazaj na polico v ponedeljkovem boju. Tudi U. S. distriktnemu pravdniku so to naznanili (kot da še tega ne ve), da so ti stavkarji po Louis Spisakovem pravoreku sami komunisti in zahteva preiskavo od famoznega Diesovega kongresnega komiteja. Smešno! — Začaj ne dobite v tovarni še Gerald K. Smitha iz Detroita, zgaščarja Homer Martina in podobno? Voziti stavkokaze na delo in z delo po kompanijskih plačancih, tudi ni v smislu zakona. Ali ni to intimidacija? Začasa prohibicije je bilo prevanje žganje ravnatak kaznivo kot prodajanje.

Radi bi vedeli, ali se zavedajo tako kapitalistični "studži", da so oni tisti, ki s svojim blufanjem ustvarjajo komunizem v tej deželi, ker vsak otrok ve, da skeberja tudi ni nobeno patriotično delo.

Seja stavkokaz v tovarni Izgleda, da so se začeli tudi stavkokazi zavedati svojega slabega dejanja. Nič več se ne počutijo varne in sprašujejo se, kaj bo sedaj z nami ko unija takzema, kdo bo naš varuh? — Treba je govoriti z upraviteljem tovarne. Rečeno — storjeno.

Spisakov Lojze je sklical v tovarni svoje pajdaš skupaj in jim je razložil nevarni položaj, v katerem se nahajajo stavkokazi. "Treba je kakšnega zagotovila od ravnatelja, da će ima v načrtu kakšno protekcijo in kakšno nagrado bomo dobili za svoje delo po končani stavki."

Ravnatelj jim ni mogel dati

nobenega drugega zagotovila kot to, da bo gledal, da ostanejo varno pri svojem delu, za druge stvari pa ne more on odločati, ker je tudi on podrejen višjim instancam pri G. M. družbi. "To ni, kar smo mi misili, kaj sedaj?"

"O, pritožimo se na U. S. distriktnemu pravdniku, da stavkarji intimidirajo in zabranjujejo našim kolegom na delo. Nekaj moramo ukreniti, drugače gorje nam!"

Vsi prikimajo in predlog je sprejet. Tako so se malo potolažili in se razšli vsak na svoj prostor, ampak v prsih jim je nekaj občitalo, kakor kamen težka misel, in težko dihanje in vzduhanje. "What a mess we are now in!" — Zastor pada.

Takile ljudje si toimačijo postave le v svoj prid. Vprašamo, ali razni formani smojo hoditi po hišah in nagovarjati delavce za na delo in poleg tega še strasti jih z izgubo dela in podobno? Voziti stavkokaze na delo in z delo po kompanijskih plačancih, tudi ni v smislu zakona. Ali ni to intimidacija? Začasa prohibicije je bilo prevanje žganje ravnatak kaznivo kot prodajanje.

Zato unija zavrača vsako takoto občitbo. Intimidacija je vaš izrodek in unija bo metala ta vaš izrodek vam nazaj, ker za razne bolezni je potreben protistrup za ozdraviti človeka.

**OGLAŠAJTE V —
"ENAKOPRAVNOSTI"**

Help - Kidneys Don't Take Drastic Drugs

Your Kidneys contain 9 million tiny tubes or filters which may be endangered by neglect or drastic drugs. If you have trouble with your kidneys, or if you are troubled by functional disorders of the Kidneys or Bladder make you suffer from Getting Up Nights, Nervousness, Lee Pains, Circles Under Eyes, Headaches, or if you are troubled by Joint Diseases, Arthritis, or Burning Passages, don't rely on ordinary medicines. Fight such troubles with the doctor's prescription. Cystex starts working in 24 hours and must prove its value in a month and be exactly the medicine you need or money back is guaranteed. Telephone your druggist for Cystex (Sigg-Tex) today. It will protect you. Copyright 1937 The Knox Co.

Ravnokar je izšla ...

velepomembna knjiga

"THE SLOVENE: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar
Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da sé mladina seznaní z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana
stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,

6231 St. Clair Avenue

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HENDERSON 5311 - 5312

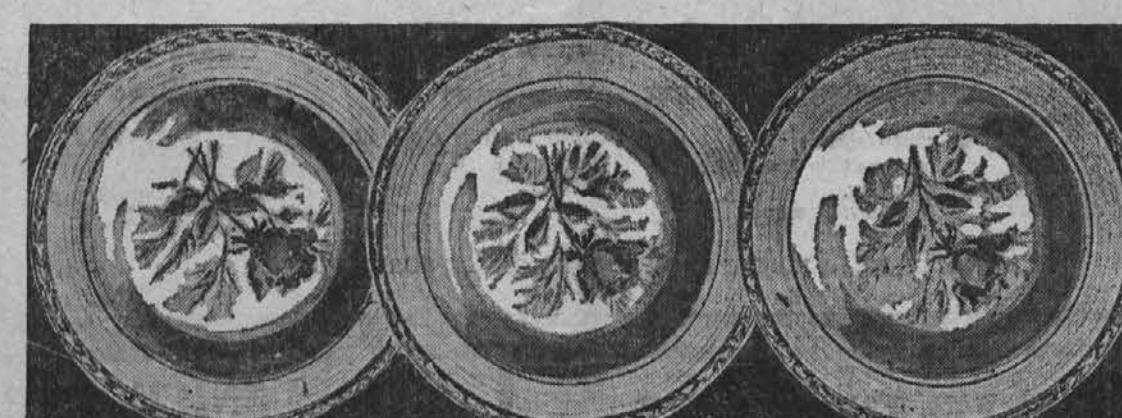
TA KUPON

z ostalimi za tekoči teden, s 49 centi, opravičijo osebo do te skupini kot na sliki. Zamenjate lahko te kupone v našem uradu. Nobenih naročil ne sprejemamo po pošti.

IME _____

Naslov _____

Mesto _____

Smrt kirurga

V Ljubljani je 30. junija podlegel pljučnici šef-primariju v pokoju, dr. Franc Derganc, znan odličen zdravnik kirurg. S svojo spretno roko je kot asistent pokojnega dr. Slajmerja rešil marsikatero življene. Udejstvoval se je tudi pisateljsko. Sploh je pokojnik mnogo koristil narodu s svojim izredno plodnim strokovnim, literarnim in filozofskim delom. Rojen je bil leta 1877 v Semiču v Beli Krajini.

"MY CARLTON
STAINLESS STEEL WARE
IS THE BRIGHTEST SPOT IN MY
KITCHEN...AND IT STAYS BRIGHT"

Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently retains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen—it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware.

SEE IT TODAY AT

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-03 SUPERIOR AVENUE.

Kampanja za "Cankarjev glasnik"
sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk
ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO SE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE
REVIE POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE:

za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za
4 mesece \$1

Kdor tekom kampanja pošlje en dolar direktno na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

"PROFESSOR NOODLE"

Dear Professor:
I think that someone should press this Doctor Coué theory. For when I say I need a dress my husband speaks like this to me: "My dear, if you would only say, at morning, noon and evening, I'm getting new clothes every day, then you would soon be dressed." I tear my hair and beat my dome and cry out loud in my distress. He simply tells me to stay home and wear my latest Coué dress!
Mrs Ann Gwish

Just tell him that he'll have to eat the cooking of this French expert. Then feed him Coué soup and meat and Coué pudding for dessert.
Prof. Noodle

every day, the food is getting better and better, try some gravy on it dear!

SI. GEMMEL

Vladimir Levstik:

PRAVICA KLADIVA

POVEST

"Dali so mu!" je zamrimal s hripcavim glasom, gledaje Andreju v oči. "Ubit je."

"Kdo?" se je združil kovač.

"V Sarajevu. Prestolonaslednik. Ustreljen z ženo vred. Oba sta mrtva."

Andrej Možina je globoko zaspel in zblodil z očmi preko doline. Minuto ali dve je stal kakor kip. Nato se je osvetil. Pogledal je Krištofa in Boštjana in hčer in je videl, da čutijo vstrije tisto kakor on. Ne groze, s katero je malo prej mislil na to, da naj bi ubil neoboroženega. Spoznanje, da je to moralno biti, ga je prešinilo mahoma, neizbežno kakor smrt. Taka dejavnja se porajajo iz bolesti milijonov, in kaj je proti tej bolesti smrt dveh ljudi in enega edinega greh? Vse to je čutil kovač.

A čutil in slutil je tudi, da zdaj prihaja ono, kar se je bližalo vse te čase. Prihajalo je prezgodaj. Lucijine oči so široko vprašale s praga: kaj bo zdaj?

"Vojna bo!" je rekel kovač.

Beseda mu je pala iz ust, neprisakovana in tuja, kakor glas drugega človeka. In ko je spustil oči po obrazih okoli sebe, ga je zdajči prevzel občutek, da niso več tisti, ki so bili včeraj in davi ali uro poprej: hči, Krištof, Boštjan in vsi ostali. Ijudje tod blizu in daleč in širom zemlje so bili v tem trenutku samo še snov, na katero se je spuščala roka Neznanega, da bi zgnetla inje svoje delo...

Stopili so v izbo. Moški so sedli za mizo. Lucija se je naslonila na peč. Tiho in pridušeno, kakor bi slutili, da prestajajo vse pravice mnogih milijonov ljudi in da ga kmalu ne bo več varnega skrivališča na zemlji, so jeli govoriti o tem, kar se je bilo zgodovalo. in o tem, kar bo.

"Vojna!" je ponavljal Blagaj kovačeve besedo. In nekaj v njegovih prsih je odmevalo: vojna — prezgodaj! ... Našla jih bo neprispravljene, nje tu v Ravnh in vse ostale, ki so čakali svojega dne. Karkoli so namerali, nič izmed vsega se ne bo moglo zgoditi. Namestu da bi sami ustvarjali svojo usodo, bodo koprneli v strahu in trepetu, trpeli sam Bog zna kako in veliki bodo kockali med seboj za njihovo dušo. Ne Krištof Blagaj ne Andrej Možina ne Medved Boštjan, nobeden ne bo umiral za dobro stvar, nobeden iz svoje volje; kogar zadene, bo taval v klavnicu kakor živinče brez volje in brez imena, da pogine v boju zoper pravično stvar!

In Lucija, kakor bi z duhom spremvala njegovo misel, je trepetala:

"Na vojno pojde... Umiral bo in jaz ne bom vedela, kdaj in kje. Še mrtvega ne bom smela razpredene po vsem jugu. Avstrije, so prelili vzvišeno krije. Njegovo, ki je bil steber monarhije, bodoči obnovitelj njene moči, poln načrtov za srečo narodov! Vsi milijoni zvestih podanikov so plakali za njim, vse cesar-

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.